ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Školní rok 2019/2020

Bc. Hana Podlahová, ředitelka

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název – Centrum dětí a mládeže Česká Kamenice, příspěvková organizace

Sídlo – Dukelských hrdinů 328, 407 21 Česká Kamenice

IČO – 64707130

e-mail – info@cdmck.cz, sdceskakamenice@seznam.cz

web – www.cdmck.cz

statutární zástupce – Bc. Hana Podlahová

zřizovatel – Město Česká Kamenice, náměstí Míru 219, 407 21 Česká Kamenice

Centrum dětí a mládeže Česká Kamenice, příspěvková organizace slučuje tři školská zařízení umístěná ve společném objektu:

- Dům dětí a mládeže
- Školní družina
- Školní jídelna

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je určena žákům 1. stupně základní školky, dělí se na čtyři oddělení. Obměna dětí v odděleních je denně velmi výrazná, žáci odcházejí na odpolední volnočasové aktivity na vyučování v umělecké škole či za jinými aktivitami. Školní družina je školské zařízení pro výchovu mimo vyučování, má svá specifika, která jí odlišují od běžného školního vyučování. Je součástí Centra dětí a mládeže Česká Kamenice příspěvkové organizace, kde má k dispozici vlastní prostory, prostory domu dětí a mládeže a zahradu.

VŠEOBECNÉ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- Rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a společenský život, výkon povolání nebo pracovními činnostmi, získávání informací a učení se v průběhu celého života
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické identitě
- Poznávání světových hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně
- Rovnoprávnost mužů a žen ve společnosti
- Environmentální výchova v rámci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen „EVVO“)

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

1. kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální oblasti

- ✓ Aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí
- ✓ Hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí
- ✓ Schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím

2. pracovní kompetence

- ✓ Osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě
- ✓ Uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání

3. občanské kompetence

- ✓ Znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám
- ✓ Uvažovat v souvislostech, vnímat závislosti rozvoje lidské společnosti na přírodě a nadstavbu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa
- ✓ Orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost
- ✓ Odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí
- ✓ Projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat krásu přírody a krajiny

OBECNÝ CÍL EVVO

- Rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání tj. jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí

OBLASTI KOMPETENCÍ A RÁMCOVÉ CÍLE EVVO

Vztah k přírodě

- ✓ Potřeba kontaktu s přírodou
- ✓ Schopnost přímého kontaktu s přírodním prostředím
- ✓ Citlivost k přírodě
- ✓ Reflexe různých pohledů na přírodu, postojů k ní a ujasňování si vlastních hodnot a postojů

Vztah k místu

- ✓ Znalost místní krajiny, jejích jedinečnosti a schopnosti interpretovat je v souvislostech
- ✓ Vědomí sounáležitosti s místem a regionem a pocit zodpovědnosti za něj

Ekologické děje a zákonitosti

- ✓ Zájem o pochopení ekologických dějů a jejich zkoumání
- ✓ Schopnosti a dovednosti pro zkoumání přírody a životního prostředí
- ✓ Porozumění základním ekologickým dějům a zákonitostem
- ✓ Porozumění významu ekologických dějů a zákonitostí pro život člověka
- ✓ Propojování znalostí ekologických dějů a zákonitostí s každodenním životem

Environmentální problémy a konflikty

- ✓ Schopnost analýzy environmentálních problémů a konfliktů
- ✓ Schopnost formulovat vlastní názor na problém, posuzovat variantní řešení a navrhovat řešení vlastní
- ✓ Schopnost spolupráce a komunikace při řešení environmentálních konfliktů

Připravenost jednat ve prospěch životního prostředí

- ✓ Znalost základních principů ochrany životního prostředí
- ✓ Znalosti a dovednosti potřebné pro šetrné zacházení s přírodou a přírodními zdroji
- ✓ Znalosti a dovednosti pro spotřebitelské chování
- ✓ Znalosti a dovednosti pro aktivní ovlivňování svého okolí
- ✓ Přesvědčení o vlastním vlivu na předcházení a řešení problémů životného prostředí
- ✓ Zákonitosti a vztahy mezi organismy navzájem a prostředím

OBSAHOVÁ TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT

Hlavním cílem je zajistit, aby se aktivity a programy EVVO koncentrovaly na konkrétní relevantní témata, která mohou být jednotícím kontextem a ohniskem, jehož prostřednictvím je dosahováno jak vzdělávacích cílů, tak praktického zlepšení péče o životní prostředí.

Místo kde žijeme – zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, organizaci života v rodině, ve škole, v obci, upevňuje vztah k českému jazyku, vztah k místním tradicím, dopravní výchova, pěstitelská výchova

Lidé kolem nás – osvojování zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomování si významu a podstaty tolerance a vzájemné úcty, získávání prvních vědomostí o základních právech a povinnostech člověk

Lidé a čas – budování správného režimu dne a jeho dodržování, využití volného času, jak a proč se mění čas – historie, přítomnost a budoucnost

Člověk a jeho zdraví – poznávání samo sebe, získávání poučení o zdraví, nemocech, o prevenci chorob, o odpovědnosti o své zdraví, bezpečnost a ochrana zdraví

Člověk a životní prostředí – seznámení se s rozmanitostí a proměnlivostí živé a neživé přírody, vzdělávání ve zdravém životním stylu

FORMY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou aktivit a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru

Příležitostné akce – přesahují rámec jednotlivých oddělení školní družiny, nejsou zahrnuty do týdenní skladby činnosti. Jedná se zejména o výlety, besídky, přednášky, představení aj.

Spontánní aktivity – jedná se o volnou každodenní hru individuální činnosti žáku při pobytu venku

Environmentální aktivity – jedná se o aktivity, které jsou rozděleni, dle ročních období, např. sklizeň na zahrádce, pozorování růstu jednotlivých rostlin, pozorování hmyzu v hmyzím hotelu, úprava záhonů aj.

HARMONOGRAM VZDĚLÁVÁNÍ A VYUŽITÍ METOD VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ SE ZAPOJENÍM EVVO

HLAVNÍ METODY

- Hry
- Prakticky zaměřené aktivity
- Krátkodobá i dlouhodobá pozorování
- Praktické činnosti – manipulace, pokusy
- Pěstitelství a chovatelské činnosti
- Práce s textem, encyklopedie, obrazovým materiálem

Vzdělávání ve školní družině je založeno především na praktických činnostech

- hlavním rysem je práce s různými materiály. Cílem je seznamování se s vlastnostmi materiálu, pracovními postupy, získávání a upevňování funkčních dovedností.
- Směřují k tomu, aby děti získaly základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí
- Pěstitelské činnosti na Staročeské zahrádce, pozorování hmyzu a rostlin při jejich růstu a proměně.
- Vytvářely si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů

- Osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce

Místo, kde žijeme

- Život naší rodiny, vyprávění o způsobu života v rodině, povolání a záliby jednotlivých členů rodiny, soužití s nejbližším okolím našeho domova – encyklopedie, kresba, koláž
- Náš dům a okolí, stavíme domy ze stavebnic, papíru, stavění domečků pro zvířátka ve volné přírodě, pozorování a vlastní popisování děje ve hmyzím hotelu a na kompostu – stavebnice, pozorování, využití zahrádky
- Čtení knih na pokračování v pohodlí venkovního prostoru, ztotožnění z hlavní postavou, ztvárnění dramatického děje knihy
- Tvoříme z recyklovaného materiálu podobu našeho města, vytváříme společně město jaké bychom si přáli
- Dopravní osvěta – zajímáme se o dopravní značky, videa s dopravní tématikou, přednášky policistů, soutěže v jízdě zručnosti na koloběžkách, informovanost jak doprava ovlivňuje životní prostředí
- Město, ve kterém žijeme – vycházky po zajímavostech našeho města – budovy, stromy, sochy, pomníky, křižovatka tří CHKO, pátráme po tradicích našeho města – knihy, pohlednice, pověsti, tematicky vyrábíme – perníčky, drátkování,
- Seznámení s pomocníky – pošta, knihovna, lékaři, lékárny, služby, vše co naše město nabízí – prohlubování znalosti v občanské vybavenosti městě
- Diskuze s místními zahrádkáři a odborníky – myslivci, včelaři, hajný..

Lidé kolem nás

- Naše rodina- povídání o našich rodičích, prarodičích a širší rodině, jaké jsou vztahy v naši rodině, tvoříme rodokmen, představujeme povolání rodičů, hra na řemesla, malba různých technik, vyzkoušení si některé druhy řemesla v přírodě venku, učíme se lidové písně našich předků
- Kamarádi – povídání o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spolužák, hrajeme scénky čím si kamarádi dělají radost, kreslíme portréty svých kamarádů a našich vrstevníků
- Třídní kolektiv – učíme se vzájemné toleranci, kladným vztahům ke spolužákům, k dospělým, přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, provádíme potřebné práce na zahrádce, pomáháme slabším spolužákům, pohybové aktivity na hřišti, hry s pomůckami
- Rozdíly mezi námi – uvědomujeme si, v čem a jak jsou někteří lidé znevýhodněni, zkoušíme se dorozumět jen odezíráním, představujeme si pocity nevidomého člověka, zkoušíme malovat ústy a nohami, cvičíme hmat, pocity, orientujeme se v prostoru
- Všude žijí lidé – čteme příběhy a pohádky z různých světadílů, hledáme v knihách a encyklopediích rozdíly mezi národy a kulturami, vyrábíme drobné předměty z různých zemí a kontinentů

- Svátky a oslavy – práce s kalendářem, příprava masek na karneval, povídání o státních svátkách, zvyklostech, tradicích, významných světových dnech s ekologickou tématikou

Lidé a čas

- Činnosti během dne – učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu, zásady pravidelného denního režimu, kreslíme, co nás nejvíce baví, besedujeme na různá témata v přírodě,
- Měření času – ukazujeme si měřidla času, půjčujeme si knihy o měření času v historii lidstva, informace o slunečních hodinách, rozdíly časových pásem, učíme se významu času, seznamuje se s jízdními řády, vyrábíme přírodní kalendář, pracujeme na zahrádce s ohledem na roční období
- Jak se mění věci, budovy, obce – seznamujeme se s knihou o České Kamenici- porovnáváme ulice, budovy, sbíráme pohlednice, připravujeme komentované procházky po památkách v našem městě
- Putování časem – čteme úryvky z knížek, které nám přibližují život v minulosti, malujeme pravěká zvířata, poznáváme staré předměty, tvoříme a malujeme modely z minulosti, zhotovujeme řemeslný výrobky, hledáme v encyklopediích, tvoříme hry na písku, v hlíně

Člověk a životní prostředí

- Příroda okolo nás – rostliny, živočichové, pozorujeme přírodu, stromy, keře, zjišťujeme rozdílnost v různých ročních obdobích, v encyklopediích hledáme významné údaje o jejich růstu, pěstování, plodech, porovnáváme listy, plody a další přírodniny, stavíme objekty ze shromážděných přírodnin, obtiskujeme listy, pečujeme o pokojové květiny, pěstujeme na zahrádce, zaléváme, plejeme
- Rozdělujeme zvířata dle druhů s využitím encyklopedií, čteme knihy o zvířatech, zařazujeme zvěř do míst, kde bydlí, pozorujeme hmyz v hmyzím hotelu, v ptačích budkách ptáky, zajímáme se o planetu Zemi a o chráněné živočichy, vyprávíme si o svých domácích mazlíčcích, používáme různé hry k rozpoznání zvířat
- Roční období – soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, vůně, chuti, sbíráme listí a používáme ho na další výrobu, pomáháme zvířátkům a ptákům přežít zimu, pozorujeme probouzení přírody na zahrádce, vyhledáváme pranostiky, seznamujeme se s místním i světovým vodstvem, hledáme na mapě
- Chráníme si své životní prostředí – sbíráme náměty, co a jak by se dalo zlepšit, třídíme odpad do kontejnerů, besedujeme o věcech co škodí přírodě, zkoušíme rozdělávat oheň na zahradě a povídáme si o bezpečnosti, pracujeme s netradičním odpadovým materiálem, tvoříme z přírodnin, vytváříme herbáře

Člověk a jeho zdraví

- Poznáváme své tělo – v encyklopediích hledáme zajímavosti o lidském těle a jeho funkcích, vysvětlujeme si koloběh života

- Pečujeme o své zdraví – vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu, správně relaxovat a odpočívat, ujasňujeme si hygienické zásady, při kašli, kýchání, použití WC, stolování, besedujeme o osobní hygieně, připomínáme si zásady správné výživy, které by děti měly dodržovat, sestavujeme desatero zásad zdravé výživy
- Ohrožení – předvádíme si jak se máme chovat na ulici, v dopravních prostředcích, učíme se přivolat pomoc, základy první pomoci formou her
- Sportovci – užitečnost pohybu ke zdraví, pohybové hry venku dle ročních období, povídání si o našich i světových sportovcích, které známe